

# Schoolondersteuningsprofiel (SOP)

## De Lichtlijn (07LP00)

**2021-2022**

# Inhoudsopgave

## **1 Inleiding**

## **2 Onze school & passend onderwijs**

- 2.1 Algemene gegevens
- 2.2 Visie
- 2.3 Onderwijs en ondersteuning
- 2.4 Ondersteuning aan onze leerlingen
- 2.5 Inspectie

## **3 Ondersteuningsmogelijkheden van onze school**

- 3.1 Deskundigheid
- 3.2 Voorzieningen
- 3.3 Onderwijsaanbod
- 3.4 Methoden
- 3.5 Fysieke ruimten
- 3.6 Protocollen
- 3.7 Leerkrachtvaardigheden

## **4 Organisatie van de ondersteuning**

- 4.1 Ondersteuningsroute binnen de school
- 4.2 Samenwerking met kern- en ketenpartners

## **5 Planvorming en cyclisch werken**

- 5.1 Schoolondersteuningsprofiel (SOP)
- 5.2 Ontwikkelingsperspectiefplannen (OPP)

## **6 Bijlage**

# 1. Inleiding



## **Passend onderwijs**

Alle kinderen verdienen een passende plek in het onderwijs. Zij hebben recht op onderwijs dat hen uitdaagt en rekening houdt met hun behoeften. Kinderen gaan, als het kan, naar het regulier onderwijs. Soms is er speciaal onderwijs nodig voor leerlingen die dáár het best op hun plek zijn. Zo worden ze zo goed mogelijk voorbereid op een vervolgopleiding en op een plek in de samenleving.

Voor leerlingen die dat nodig hebben, werkt de school samen met organisaties die in en rond de thuissituatie jeugdhulp bieden.



## **Inhoud van dit document**

Deze rapportage beschrijft de visie op ondersteuning van de school, de ondersteuningsmogelijkheden die de school biedt om passend onderwijs te verzorgen en de ontwikkeldoelen die de school zichzelf stelt. Daarmee heeft dit document ook een functie voor het samenwerkingsverband, en voor ouders.



## **Rol samenwerkingsverband en school**

Om ervoor te zorgen dat alle kinderen een passende plek krijgen, hebben scholen regionale samenwerkingsverbanden gevormd. In deze samenwerkingsverbanden werken het regulier en het speciaal onderwijs samen. De scholen in het samenwerkingsverband maken afspraken over onder andere de begeleiding en ondersteuning die alle scholen in de regio kunnen bieden en over welke leerlingen een plek kunnen krijgen in het speciaal onderwijs. Ook maakt het samenwerkingsverband afspraken met de gemeenten in de regio over de inzet en afstemming met jeugdhulpverlening.

Ouders melden hun kind aan bij de school van hun keuze en de school kijkt welke ondersteuning het kind nodig heeft en wat de mogelijkheden van de school zijn. Deze rapportage kan ouders een handvat bieden in de keuze van een school doordat het een beeld geeft van de ondersteuning die de school aan hun kind zou kunnen bieden. Of de school voor hun kind de juiste plek is zal altijd uit een individueel gesprek over de behoeften van het kind blijken. Dit hangt namelijk niet alleen af van de aanwezige ondersteuning, maar ook van de specifieke capaciteiten en de ondersteuningsbehoeften van het kind.



## **Totstandkoming van dit document**

Dit document is tot stand gekomen op basis van een online vragenlijst. De school heeft geformuleerd welke ondersteuning mogelijk is, vanuit welke visie en met welke doelen.

## 2. Onze school & passend onderwijs

### 2.1 Algemene gegevens

Gegeven	Antwoord
Invuldatum	september 2021
Naam van onze school	GBS De Lichtlijn
Onderwijstype	Basisonderwijs (BAO)
Naam van ons schoolbestuur	LEV Scholengroep West- Nederland (LEV-WN)
Naam samenwerkingsverband	Samenwerkingsverband PO Kop van Noord-Holland

## 2.2 Visie

### Ons onderwijsconcept

Unitonderwijs

#### Toelichting op onderwijsconcept

We maken momenteel de transitie van **Leerstofgericht onderwijs naar Kindgericht onderwijs**. Dit betekent dat de klaslokalen aan elkaar verbonden zijn en dat we werken met Units waarbij de leerlijnen centraal komen te staan. Dit sluit goed aan bij de belofte waaraan ouders ons over drie jaar op mogen wijzen:

*Onze leerlingen ontdekken stukje bij beetje zichzelf en het leven. Wij coachen hen daarbij, samen met ouders en verzorgers, gedreven door de liefde voor GOD en elkaar. Zo zetten wij ons van harte in om leerlingen tot zelfstandige kinderen te maken, (media) wijs met oog voor de ander zodat ze niet alleen goed voor zichzelf zorgen, maar ook voor de wereld om hen heen.*

Komend schooljaar vormen wij een IKC met de in pandige christelijke peuterspeelzaal en voor-/naschoolse opvang De Kleine Reiziger. We willen een doorgaande leerlijn van 2 - 13 jaar en elkaar versterken in het (onderwijs)aanbod voor de kinderen.

#### Onze visie op passend onderwijs

##### Kinderen zijn waardevol

Op onze school geloven we in een Schepper die elk kind uniek maakt en zo naar ons kijkt. Hij heeft het beste voor met ieder kind, Hij wil dat het geliefd is. Wij houden van onze leerlingen. We leren hen dat ze waardevol zijn voor God, voor ons, voor elkaar en waarom dat zo is.

Doordat ieder kind uniek is, willen we de kinderen zo lang mogelijk onderwijs op maat bieden. Dit betekent dat wij investeren in specialismen binnen het team, extra onderwijsondersteuning bieden en de orthopedagoog binnen LEV-WN inzetten. We hebben een relatief grote NT2 populatie op school die vanuit verschillende landen nieuw binnenkomen op De Lichtlijn.

Wij bieden op De Lichtlijn passend onderwijs aan alle leerlingen die binnen ons schoolondersteuningsprofiel passen. Passend onderwijs voor uw kind is uitgangspunt voor het onderwijs aan uw kind. Niet alle kinderen leren op eenzelfde wijze. Wij trachten zoveel als mogelijk tegemoet te komen aan de onderwijsbehoeften van elk kind binnen de groep. Dit doen we door kinderen met een zelfde onderwijsbehoefte in een groepje samen te brengen en ze in dit groepje onderwijs aan te bieden. Daarnaast zijn er kinderen, die vanwege een achterstand of voorsprong in hun ontwikkeling individueel werken of binnen een specifiek vakgebied werken aan leerstof van een ander leerjaar. We zien steeds meer een verschuiving van leerstofjaarklassensysteem naar groepsdoorbrekend leren. Dit past ook binnen de visie die wij hebben verwoord in ons schoolplan.

## 2.3 Onderwijs en ondersteuning

### Kenmerkend voor onze leerlingen

#### Leerlingpopulatie

*Met de naam van onze school 'De Lichtlijn' (= een leidraad voor een veilige navigatie) willen wij laten zien dat wij Gods Licht willen uitstralen in onze omgeving.*

Basisschool De Lichtlijn is een warme, veilige school in Noord-Holland waar kinderen stukje bij beetje zichzelf en het leven leren ontdekken. Wij coachen hen daarbij, samen met ouders en verzorgers, gedreven door de liefde voor God en elkaar. We zijn een streekschool; leerlingen komen uit een uitgebreiden regio onder andere uit de gemeenten Anna Paulowna, Wieringen en Wieringermeer. De kinderen uit deze gemeenten worden met busjes vervoerd. Ze behoren overwegend tot de gereformeerde en evangelische kerkgenootschappen, maar ook uit andere geloofsgemeenschappen. Hiernaast kiezen ook meer niet-Nederlands sprekende ouders onze school voor hun kinderen. De uiteenlopende achtergronden van de leerlingen zijn op school merkbaar. De niveauverschillen tussen leerlingen per groep kunnen behoorlijk groot zijn. Wij vinden dat ieder kind uniek is gemaakt door God, met eigen gaven, beperkingen en talenten. De Lichtlijn wil een school zijn die daarop inspeelt door het geven van kindgericht en toerustend onderwijs, met aandacht voor individuele verschillen, in een veilige en stimulerende omgeving.

### Sterke punten in onze ondersteuning

#### Ondersteuning NT2

Wij hebben de komende jaren een relatief grote populatie NT2 kinderen bij ons op school. Onder andere van Spaanstalige en Farsi sprekende ouders. Wij bieden anderstalige kinderen extra ondersteuning zoals ook beschreven in ons ondersteuningsprofiel. We maken onder andere gebruik van de methode Praat Mee, Hotel Hallo, Mondeling Nederlands en Woorden in Prenten. Binnen de school hebben we een NT2 specialist die de kinderen binnen en buiten de klas begeleid in hun taalontwikkeling. Het is ook van belang dat we kennis hebben van de verschillende culturen binnen onze NT2 populatie. Hierbij maken wij gebruik van ouders binnen onze school die uit dezelfde cultuur/land komen. Zij kunnen de ouders in hun eigen taal te woord staan en contactpersoon worden tussen ouders en school. Niet altijd is de informatieverstrekking vanuit school duidelijk voor anderstalige ouders. Omdat we de samenwerking met ouders ten behoeve van de ontwikkeling van het kind belangrijk vinden, houden we één keer per maand een informatiebijeenkomst voor deze ouders.

#### Ondersteuning achterstand of voorsprong

Wij bieden op De Lichtlijn passend onderwijs aan alle leerlingen die binnen ons schoolondersteuningsprofiel passen. Passend onderwijs voor uw kind is uitgangspunt voor het onderwijs aan uw kind. Niet alle kinderen leren op eenzelfde wijze. Wij trachten zoveel als mogelijk tegemoet te komen aan de onderwijsbehoeften van elk kind binnen de groep. Dit doen we door kinderen met een zelfde onderwijsbehoefte in een groepje samen te brengen en ze in dit groepje onderwijs aan te bieden. Daarnaast zijn er kinderen, die vanwege een achterstand of voorsprong in hun ontwikkeling individueel werken of binnen een specifiek vakgebied werken aan leerstof van een ander leerjaar.

We haken met ons onderwijs in op eigentijdse ontwikkelingen, waarbij leerlingen meer verantwoordelijkheden over het eigen leerproces krijgen. Het leren speelt zich niet meer uitsluitend af binnen de muren van een klaslokaal. Bij het groepsdoorbrekend werken binnen de unit laten we leerlingen in hun kracht staan en geven we ze mee om oog te hebben voor elkaar.

## Grenzen aan onze ondersteuning

Eén van onze kernwaarden is **Liefde** (Agapé). Deze liefde richt zich op de behoeften van de ander, zoekt wat het beste voor de ander is en laat de ander de vrije keus om die liefde te beantwoorden of niet. Wanneer we zien dat we niet meer kunnen voldoen aan de behoefte van het kind bij ons op school, zullen we in overleg met ouder(s)/ verzorger(s) en (externe) deskundigen zoeken naar een passende plek voor dit kind.

Daarnaast is **Veiligheid** ook een belangrijke kernwaarde. Wanneer de veiligheid van het kind of de kinderen in de klas niet meer kan worden gewaarborgd, zullen we in overleg met ouder(s)/verzorger(s) en (externe) deskundigen zoeken naar een passende plek voor dit kind.

## Onze ambities en ontwikkeldoelen voor de ondersteuning

### Kindgericht onderwijs

Op De Lichtlijn maken we de beweging van leerstofgericht naar kindgericht onderwijs. Wij willen dat ieder kind inzicht krijgt in zijn eigen ontwikkelingsmogelijkheden. Groepsdoorbrekend werken is hier onderdeel van, omdat het ruimte biedt voor onderlinge verschillen. Leertrajecten kunnen qua inhoud en tempo worden afgestemd op het individu waarbij het kind invloed heeft op de vormgeving van het eigen leerproces. Dit wordt beschreven in het portfolio.

We haken met ons onderwijs in op eigentijdse ontwikkelingen, waarbij leerlingen meer verantwoordelijkheden over het eigen leerproces krijgen. Het leren speelt zich niet meer uitsluitend af binnen de muren van een klaslokaal. Bij het groepsdoorbrekend werken laten we leerlingen in hun kracht staan en geven we ze mee om oog te hebben voor elkaar.

De leerkracht wordt meer begeleider en coach in kern- of basisgroepen. In wisselende leergroepen wordt het onderwijs afgestemd op de leerbehoeften van de kinderen. 'Mijn' klas maakt plaats voor 'onze' kinderen en de verantwoordelijkheid voor deze kinderen wordt gedeeld.

Onze ambitie is om het kindgericht onderwijs verder te ontwikkelen binnen de units. Omdat er meer mensen met verschillende talenten worden ingezet binnen de units, krijgen de leerlingen passend onderwijs aangeboden. Dit zijn zowel mensen van binnen (leerkrachten, onderwijsassistenten en specialisten) als van buiten (stagiaires, studenten, deskundigen van het SWV, senioren, ouders, vrijwilligers van verenigingen en freelancers).

## 2.4 Ondersteuning aan onze leerlingen

Deze paragraaf beschrijft welke ondersteuning wij bieden aan al onze leerlingen, en welke ondersteuning wij bieden aan leerlingen die meer ondersteuning of meer uitdaging nodig hebben.

### Ondersteuning in de lessen

Aan alle leerlingen:

We werken doelgericht en met het EDI model. Hierdoor ontstaat ruimte om leerlingen verlengde instructie te geven. Daarnaast kunnen kinderen in Google Classroom extra digitale instructies en/of instructieposters vinden. Kinderen kunnen er ook voor kiezen om op het leer- of speel-werkplein te gaan werken (in plaats van in het lokaal). Hier is altijd een leerkracht of onderwijsassistent aanwezig die hen de ondersteuning kan geven die ze nodig hebben. Daarnaast gebruiken we de Kanjertraining als sociaal-emotionele methode. We maken gebruik van de Zien!-lijsten, zowel voor de leerkrachten als voor de kinderen. Met behulp van de uitkomsten stellen wij een groepsplan op. Ook zetten wij positive behaviour support (PBS) in om het pedagogisch klimaat positief te beïnvloeden. Indien dit nodig is binnen een groep zetten wij externe ondersteuning in van de Rots en Watertraining.

Aan leerlingen die meer ondersteuning of meer uitdaging nodig hebben:

De leerlingen die meer ondersteuning nodig hebben krijgen verlengde instructie met concreet materiaal. Indien dit niet toereikend is zal de leerkracht in overleg met IB een passend plan van aanpak maken. Mogelijk krijgt de leerling een eigen leerlijn voor een bepaald vakgebied of wordt aangemeld voor een onderzoek.

Voor de meer- en hoogbegaafde leerlingen hebben we (digitaal) uitdagend materiaal en is er aandacht voor de executieve vaardigheden. Deze leerlingen maken de methodetoetsen voorafgaand aan het betreffende blok waar hun leerjaar aan toe is. Bij uitval doen zij verkort mee met de instructie en maken de verwerkingsles. Zij krijgen 2 a 3 keer per week extra ondersteuning en instructie bij hun Level- en Meesterwerk. Indien de extra ondersteuning niet toereikend is, maken we gebruik van de expertise en voorzieningen van de specialisten van het samenwerkingsverband (SWV) en/of bespreken we de betreffende leerling in het ondersteuningsteam op school (OT).

### Ondersteuning buiten de lessen

Aan alle leerlingen:

De leerlingen kunnen ervoor kiezen om op het leer- of speel-werkplein te gaan werken in plaats van in het lokaal. Op het leerplein en op het speelwerkplein is altijd een leerkracht of onderwijsassistent aanwezig om de kinderen te ondersteunen tijdens het werken. we maken gebruik van de expertise en voorzieningen van de specialisten van het samenwerkingsverband (SWV) en/of we bespreken de betreffende leerling in het ondersteuningsteam op school (OT).

Aan leerlingen die meer ondersteuning of meer uitdaging nodig hebben:

Leerlingen die meer ondersteuning of uitdaging nodig hebben, bieden wij Levelwerk. Dit is een totaalaanbod van verrijkende activiteiten op het gebied van taal/lezen en rekenen. Daarnaast biedt Levelwerk de mogelijkheid om met zelf gekozen onderwerpen aan de slag te gaan. Doel van deze werkwijze is tweeledig: aansluiten bij de motivatie van de leerling en het oefenen van



metacognitieve, maar ook sociaal-emotionele en creatieve vaardigheden. Elke groep heeft zijn eigen box.

Met het leerstofaanbod van Levelwerk leer je intelligente kinderen leren. Op het moment dat er moeilijker leerstof wordt aangeboden en het kind merkt dat er echt iets wordt gevraagd aan inspanning, ontstaat er een eerste reactie van schrik. Het kind beseft dat er gewerkt moet worden en dat er mogelijk fouten worden gemaakt, omdat ze het niet meteen snappen. Dat geeft een gevoel van onzekerheid en spanning. Het is bij het aanbod van moeilijke leerstof juist de bedoeling dat kinderen leren de confrontatie aan te gaan met dit gevoel. Alleen op deze wijze leren ze wat het proces van 'leren' inhoudt. Het is nodig dat dit op jonge leeftijd wordt aangeleerd, want oefening baart kunst. Deze kinderen krijgen hiervoor 2x per week extra ondersteuning van de leerpleinmedewerker.

## 2.5 Inspectiebeoordeling

De Inspectie beoordeelt de kwaliteit van het onderwijs, de kwaliteitszorg en het financieel beheer primair op het niveau van de standaard. Deze kwaliteitsbeoordeling leidt tot een oordeel over de school als geheel. De beoordeling "voldoende" betekent dat de school voldoet aan de deugdelijkheidseisen en daarmee basiskwaliteit aan de leerlingen biedt. Als de school daarnaast ook eigen aspecten van kwaliteit op overtuigende wijze laat zien, dan kan de school de beoordeling "goed" ontvangen. Eigen aspecten van kwaliteit hebben betrekking op de ambities en doelen die een school zelf stelt en die verder reiken dan basiskwaliteit.

Op 13-7-2015 vond het laatste kwaliteitsonderzoek van de inspectie plaats.

Het inspectierapport van onze school is te vinden via deze link:

<https://www.onderwijsinspectie.nl/zoek-scholen>

De Inspectie heeft onze school beoordeeld met de waardering Voldoende.

### Punten van verbetering

De individuele leerlingzorg is een aandachtspunt welke we van de inspectie hebben meegekregen. De afgelopen jaren hebben wij hieraan hard gewerkt en heeft de inspecteur, tijdens een pilot bezoek, dit ook geconstateerd.

De registratie van hetgeen we met de kinderen doen en verwoordt worden in een handelingsplan, blijft een aandachtspunt. Het komende jaar zal de intern begeleider het team hierin begeleiden.

### Sterke punten

Het aanbod op De Lichtlijn is breed en eigentijds. De school besteedt veel aandacht aan burgerschap en bereidt de leerlingen voor op een maatschappij, die er vaak anders uit ziet dan hun eigen vertrouwde omgeving. Er is een gestructureerd taalaanbod met veel aanbod voor woordenschat voor de nieuwkomers.

### 3. Ondersteuningsmogelijkheden van onze school

Onze school heeft diverse ondersteuningsmogelijkheden beschikbaar voor onze leerlingen. In paragraaf 3.1 tot en met 3.3 zijn overzichten weergegeven van de aanwezige ondersteuning.

#### Legenda



Op de school aanwezig



Centraal beschikbaar voor de school via het bestuur






Centraal beschikbaar voor de school via samenwerkingsverband of derden










#### 3.1 Deskundigheid

Binnen ons schoolteam zijn voor verschillende functies (taak)uren toegewezen om ondersteuning aan onze leerlingen te bieden en tegemoet te komen aan hun specifieke onderwijsbehoeften. Deze zijn hieronder weergegeven.

De onderstaande lijst toont de deskundigheden die ingezet kunnen worden voor leerlingen die hier behoefte aan hebben.

Deskundige	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Autisme-specialist			
Beeldcoach en/of video-interactie-begeleider			
Dyscalculiespecialist			
Dyslexiespecialist			
Faalangstreductietrainer			
Fysiek specialist (zoals motorisch remedial teacher)			
Gedrag / sociale vaardigheden specialist			
Jonge kind specialist			
Laagbegaafdenspecialist			
Logopedist			
Meer- en hoogbegaafdheid specialist			
Minder- en laagbegaafdheid specialist			
NT2-specialist			
Ondersteuningsadviseur / gedragswetenschapper			
Orthopedagoog			

Psycholoog			
Reken-/wiskunde-specialist			
Taal-/leesspecialist			

Anders, namelijk	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Cultuurspecialist			
Jonge Kind specialist			
OICT specialist			
Coach			
Voorschoolse Educatie			
lichamelijke of verstandelijke beperking			
specialist taalontwikkelingsstoornis			
specialist slechthorenden			
specialist slechtzienden en blinden			

## Toelichting deskundigheid

### Professionalisering individueel niveau

Bij het professionaliseren van onze medewerkers maken wij onder andere gebruik van de LEV-WN Academie. De Academie heeft als vertrekpunt in haar activiteiten het leren van elkaar en stimuleert het leren tussen scholen en het leren binnen schoolteams. Zij wil daarbij gebruik maken van de diverse netwerken die er zijn.

De professionalisering op onze school vindt plaats door bijscholing van onze:

Intern begeleider voor ons zorgbeleid

Taalcoördinator voor ons taalbeleid en NT2

Rekencoördinator van ons rekenbeleid

Gedragsspecialist voor ons positieve gedragsbeleid

Meer- en hoogbegaafdheidsspecialist voor ons MHB beleid

Themacoördinator voor ons

themabeleid

OICT-

coördinator voor ons onderwijs inhoudelijke ICT-beleid







Het Jonge Kind specialist voor



ons beleid in de onderbouw

Uitgangspunt bij de keuzes van professionalisering is het gezamenlijk vastgesteld beleid zoals aangegeven in dit schoolplan. Kenmerkend voor de wijze waarop professionalisering vormgegeven zal worden, is dat gebruik gemaakt wordt van 'leren van en met elkaar' rechtstreeks gekoppeld aan de dagelijkse praktijk. Dit kan invulling krijgen binnen het team, maar zeker ook in samenwerking met collega's van andere scholen.

### 3.2 Voorzieningen

De onderstaande lijst toont de voorzieningen die beschikbaar zijn voor leerlingen die hier behoefte aan hebben. Deze voorzieningen zijn veelal gericht op groepen leerlingen met een vergelijkbare ondersteuningsbehoefte.

Voorziening	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Autiklas / structuurgroep			
Gedragsgroep			
Hoogbegaafdheidsklas (deeltijd)			
Hoogbegaafdheidsklas (voltijd)			
NT2-klas			
Schakelklas			















Anders, namelijk	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
povo-samenwerking			
Pukklas			

#### Toelichting voorzieningen

We vinden het fijn dat het samenwerkingsverband veel ondersteuning geeft door diverse voorzieningen aan te bieden waar wij gebruik van kunnen maken. Daarnaast hebben we als scholengroep Noord een subsidie gekregen voor gelijke kansen. Wij willen deze subsidie inzetten door samen te werken met het VO voor diverse vakgebieden in een digitale leeromgeving voor de kinderen van groep 8 zodat ze goed voorbereid naar het VO gaan.

### 3.3 Onderwijsaanbod

De onderstaande lijst toont het onderwijsaanbod dat beschikbaar is voor leerlingen die hier behoefte aan hebben. Het onderwijsaanbod betreft hier een methodiek en/of aanpak die is geïntegreerd in het onderwijsprogramma en de leerlijnen van de school, of geïntegreerd kan worden na constatering van een ondersteuningsbehoefte van een leerling.

Onderwijsaanbod	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Aanbod dyscalculie			
Aanbod dyslexie			
Aanbod executieve functies			
Aanbod laagbegaafdheid			
Aanbod meer- en hoogbegaafden			
Aanbod motorische/fysieke ontwikkeling			
Aanbod NT2			
Aanbod sociaal emotionele ontwikkeling			
Aanbod spraak/taal			
Compacten en verrijken			
Preventieve signalering van leer-, opgroei-, opvoedproblemen			
Preventieve signalering van leesproblemen			
Anders, namelijk	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
ICT			
Spaanse les			

#### Toelichting onderwijsaanbod















Voor de meer- en hoogbegaafden hebben we tot in zekere hoogte extra werk. De MHB kinderen krijgen 2 per week extra begeleiding voor hun Level- en Meesterwerk, dat is gericht op het leren leren. Daarnaast bieden wij de mogelijkheid aan de MHB kinderen om Spaanse lessen te volgen van een native speaker. Wanneer dit aanbod niet voldoende is, vragen we doorverwijzing voor de plusklas.

Voor laagbegaafdheid kunnen we onderwijs op maat bieden. Indien we het kind niet recht kunnen doen met ons onderwijs dan zoeken we een andere passende plek in overleg met ouders. Alle leerkrachten hebben meegeschreven aan ons NT2-protocol. Daarnaast hebben we in de school een NT2 -specialist in de vorm van een ondewijsondersteuner.

Alle leerkrachten zijn opgeleid om de Kanjertraining te mogen geven, en daarnaast nemen we ZIEN! af. Indien nodig schakelen we hulp van buiten in.

### 3.4 Methoden

De onderstaande lijst toont de methoden die naast het onderwijsprogramma ingezet kunnen worden voor leerlingen die hier behoefte aan hebben. Het betreft een training en/of aanpak die onze school de mogelijkheid geeft om specifieke leerlingen extra te ondersteunen in hun ontwikkelingsbehoefte.

Methode	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Aanpak emotionele ontwikkeling			
Aanpak gedrag(sproblemen)			
Aanpak motorische/fysieke ontwikkeling			
Aanpak sociale veiligheid			
Agressieregulatietraining			
Bijles (op vakinhoud)			
Compenserende dyslexiesoftware			
Faalangstreductietraining			
Preventieve methode leesproblemen			
Rekentruining			
Rouwverwerking			
Signaleringsinstrument meer- en hoogbegaafden			
Training sociale vaardigheden			

#### Toelichting methoden

Vanuit onze identiteit vinden we veiligheid belangrijk zodat ieder kind zich optimaal kan ontwikkelen.

We leren onze leerlingen dat ze waardevol zijn! Voor God, elkaar en voor de samenleving.

We kunnen gebruik maken van Kurzweil, maar door onze eigen devices (touchscreen chromebook) is het gebruik van Kurzweil overbodig geworden. De tekst kan vergroot worden en opdrachten kunnen worden afgespeeld.

We maken gebruik van DHH voor het signaleren van meer-/hoogbegaafdheid. Daarnaast is er een MHB-specialist in de school.



### 3.5 Fysieke ruimten

Verder zijn onderstaande fysieke ruimten binnen onze school aanwezig om aan specifieke ondersteuningsbehoefte tegemoet te komen. Het gaat ook om de aanpassingen in onze school die fysieke toegankelijkheid en daarmee deelname aan het onderwijs voor leerlingen met een fysieke beperking mogelijk maken.

Fysieke ruimten
Prikkelarme werkplek of stilteruimte
Ruimte met individuele werkplekken
Ruimte voor één op één begeleiding
Ruimte voor een time-out

#### Toelichting fysieke ruimten

De ruimten binnen de school zijn beperkt. We werken wel toe naar flexibele werkplekken. Er zijn prikkelarme werkplekken op het leerplein.

### 3.6 Protocollen

De onderstaande lijst toont de protocollen die we binnen onze school gebruiken. Het betreft handelingsrichtlijnen waarmee onze school voorbereid is om snel te kunnen handelen in voorkomende gevallen.

Protocol	Status
<b>Veiligheid</b>	<b>Antwoord</b>
Leerlingen voelen zich aantoonbaar veilig	Ja
Personeel zorgt voor respectvolle omgang	Ja
School heeft inzicht in veiligheidsbeleving	Ja
School heeft veiligheidsbeleid	Ja

#### **Toelichting protocollen**

We zijn momenteel een aantal protocollen weer aan het updaten 'van visie naar praktijk'.

### 3.7 Leerkrachtvaardigheden

De onderstaande lijst toont de leerkrachtvaardigheden op onze school. Het betreft een zelfoordeel van de school op de indicatoren voor handelingsgericht werken (HGW). Handelingsgericht werken is een methodische aanpak voor het bepalen en organiseren van de ondersteuning die een leerling nodig heeft. De mate waarin een school handelingsgericht werken realiseert, bepaalt mede in hoeverre de school passend onderwijs aan een leerling kan bieden.

De percentages in de eerste tabel zijn een optelling van de scores op de individuele indicatoren. In de tweede tabel zijn de scores per indicator weergegeven.

#### Legenda vaardigheden

#	Aantal indicatoren
Z	Zeer zwak
O	Onvoldoende
V	Voldoende
G	Goed

Leerkrachtvaardigheden	#	Z	O	V	G
Handelingsgericht werken	14	0 %	0 %	14 %	86 %

Indicator HGW	Score
Onze leraren verkennen en benoemen concreet de onderwijsbehoeften van leerlingen (o.a. door observatie, gesprekken en het analyseren van toetsen).	Goed
Onze leraren reflecteren op de samenhang tussen leerling, leraar, groep en stof om de onderwijsbehoeften te begrijpen en daarop af te stemmen.	Goed
Onze leraren reflecteren op het eigen handelen en het effect daarvan op het gedrag van leerlingen, ouders, collega's.	Goed
Onze leraren zijn zich bewust van de grote invloed die zij op de ontwikkeling van hun leerlingen hebben.	Goed
Onze leraren maken (eigen) keuzes in aanbod en aanpak om passend te arrangeren op onderwijsbehoeften.	Goed
Onze leraren gaan in hun houding en gedrag nadrukkelijk uit van wat wel kan (ondanks belemmeringen).	Voldoende
Onze leraren creëren eigenaarschap van het leerproces bij hun leerlingen.	Voldoende
Onze leraren werken samen met ouders. Ze betrekken hen als ervaringsdeskundige en partner bij de analyse en het bedenken en uitvoeren van de aanpak.	Goed
Onze leraren geven vorm aan het onderwijs op basis van SMART-doelen op korte en langere termijn (in plaats van een vastgestelde methodiek).	Goed

Onze leraren werken planmatig en cyclisch aan de leer- en ontwikkeldoelen voor de groep, subgroepjes en mogelijk individuele leerlingen.	Goed
Onze leraren evalueren systematisch en periodiek hun leer- en ontwikkeldoelen en stellen deze indien nodig bij.	Goed
Onze onderwijs- en begeleidingsstructuur is voor iedereen duidelijk. Er zijn heldere afspraken over wie wat doet, waarom, waar, hoe en wanneer.	Goed
Onze leraren doen actief aan collectieve reflectie op de keuzes en het eigen handelen en dat van collega's.	Goed
Onze leraren kunnen reflecties inzichtelijk maken met een door de school gekozen instrumentarium.	Goed

### **Toelichting HGW**

Het bij elkaar kijken in de klas (collegiale consultatie) is vanwege het lerarentekort momenteel lastig. Het samen voorbereiden van lessen (lesson study) wordt wel toegepast.

## 4. Organisatie van de ondersteuning

Om de gewenste ondersteuning te bieden aan onze leerlingen kennen we een ondersteuningsroute binnen onze school en werken we samen met externe organisaties.

### 4.1 Ondersteuningsroute binnen de school

#### Inrichting ondersteuningsroute

##### Passend onderwijs

Wij bieden op De Lichtlijn passend onderwijs aan alle leerlingen die binnen ons schoolondersteuningsprofiel passen. Passend onderwijs voor uw kind is uitgangspunt voor het onderwijs aan uw kind. Niet alle kinderen leren op eenzelfde wijze. Wij trachten zoveel als mogelijk tegemoet te komen aan de onderwijsbehoeften van elk kind binnen de groep. Dit doen we door kinderen met een zelfde onderwijsbehoefte in een groepje samen te brengen en ze in dit groepje onderwijs aan te bieden. Daarnaast zijn er kinderen, die vanwege een achterstand of voorsprong in hun ontwikkeling individueel werken of binnen een specifiek vakgebied werken aan leerstof van een ander leerjaar. Voor kinderen met een individuele leerlijn wordt een individueel handelingsplan geschreven. Kinderen die voor één of meerdere vakgebieden werken aan leerstof van een ander leerjaar worden meegenomen in de de blok-/groepsplannen van het betreffende leerjaar. Vaak is er voor deze kinderen ook een ontwikkelperspectief opgesteld. We zien hierin steeds meer een verschuiving van leerstofjaarklassensysteem naar groepsdoorbrekend leren. Dit past ook binnen de visie die wij hebben verwoord in ons schoolplan.

Het ontwikkelingsperspectief geeft redelijk nauwkeurig het niveau van een kind aan na acht jaar basisonderwijs. De intern begeleider (IB-er) is verantwoordelijk voor de leerlingondersteuning die met de beschikbare middelen op school gegeven kan worden. Zij organiseert passende ondersteuning (lichte of zware ondersteuning) volgens de procedures van het SWV Kop van Noord Holland waarbij onze school is aangesloten.

Onze school neemt deel aan de Scholengroep Den Helder Noord (SWV Kop van Noord Holland). Scholen van deze groep kunnen elkaar ondersteunen vanuit hun expertise. De school heeft een schoolondersteuningsprofiel opgesteld, die leidend is voor de ondersteuningsvragen. Ons schoolondersteuningsprofiel is te vinden op onze website. Doelstelling is om gezamenlijk een dekkend aanbod van onderwijsondersteuning in de regio te bieden, zodat alle leerlingen een ononderbroken ontwikkeling kunnen doormaken. Waar mogelijk gaan leerlingen naar een reguliere basisschool en indien noodzakelijk naar een school voor speciaal basisonderwijs of speciaal onderwijs. Het samenwerkingsverband zorgt voor extra ondersteuning en specialistische begeleiding als dat noodzakelijk is. Er wordt zoveel mogelijk thuisnabij onderwijs gerealiseerd. Er wordt niet meer alleen gekeken naar wat een kind niet kan, maar naar kansen, mogelijkheden en oplossingen. Het SWV heeft daarvoor een ondersteuningsplan opgesteld.

Bij deze werkwijze is het van belang gebruik te kunnen maken van de ervaringsdeskundigheid van de ouders. Als eerst verantwoordelijke opvoeders weten die wat wel en niet werkt bij het stimuleren van de ontwikkeling van hun kind. Zij krijgen een belangrijke rol hierin. Meer informatie is te vinden op [www.swvkopvannoordholland.nl](http://www.swvkopvannoordholland.nl) of [www.passendonderwijs.nl](http://www.passendonderwijs.nl) Het contact met het SWV verloopt altijd via school.

##### Extra ondersteuning

Als de basisvoorwaarden op orde zijn, geeft de route van ondersteuningstoewijzing vervolgens aan welke stappen er worden gezet in het proces van arrangeren, zowel op het niveau van de school als

op het niveau van het samenwerkingsverband. Dit proces start bij de signalering door een leerkracht of door de ouders van een ondersteuningsbehoefte bij een leerling en eindigt op het moment dat passend onderwijs voor deze leerling gerealiseerd is. Bij de signalering is het van belang dat informatie uit de voorschoolse voorzieningen wordt ingebracht door de ouders bij de aanmelding op de basisschool. Een adequate overdrachtsprocedure helpt hierbij.

Voor een kleine groep kinderen met een evidente ondersteuningsbehoefte is al in de eerste levensjaren duidelijk dat zij direct zullen instromen in het speciaal onderwijs.

#### Stap 1 - Signalering

De route start met de signalering door de ouders en/of de leerkracht dat de ontwikkeling van een leerling stagneert. Op dat moment start de route van ondersteuningstoewijzing, op basis van handelingsgericht werken in de klas. Uiteraard betreft een leerkracht (indien deze degene is die signaleert) op dit moment ook de ouders van de betreffende leerling bij het proces: leerkracht en ouders werken constructief samen om een oplossing te vinden.

#### Stap 2 - Collegiale consultatie

Op school zijn er verschillende leerkrachten met een specialisme. Wanneer het volgen van de handelingsgerichte cyclus niet het gewenste resultaat oplevert, kan de leerkracht bij de collega's terecht voor tips. Deze tips worden vervolgens opgenomen in een nieuw (kort) individueel handelingsplan.

#### Stap 3 - In gesprek met de intern begeleider

Op het moment dat de leerkracht na de collegiale consultatie handelingsverlegen is, gaat hij in gesprek met de intern begeleider van de school. De intern begeleider maakt in eerste instantie een gedegen analyse van de situatie en geeft vervolgens advies over een mogelijke aanpak. Zij maakt afspraken over terugkoppeling en betreft wederom ouders bij het traject. Tevens is de intern begeleider verantwoordelijk voor professionele dossiervorming. Zij heeft daarmee de rol van trajectbegeleider en regievoerder in het arrangeerproces.

#### Stap 4 - Ondersteuningsteam en deskundigenadvies

Indien zowel leerkracht als intern begeleider (en ouders) handelingsverlegen zijn, roept de intern begeleider de hulp van het ondersteuningsteam in. Tot dit ondersteuningsteam behoren, naast leerkracht, ouders en intern begeleider, de directeur van de school (deze is eindverantwoordelijk voor de zorgondersteuning) en de orthopedagoog die vanuit het samenwerkingsverband aan de school verbonden is. Mathilde Kremer is als orthopedagoog verbonden, vanuit het ondersteuningsloket van LEV- WN.

De orthopedagoog beschikt over aanzienlijke kennis van speciale onderwijsbehoeften en heeft de expertise in huis om nader onderzoek te doen. Het ondersteuningsteam kan deskundigen uitnodigen om te adviseren of mee te denken over een juiste aanpak. Er kan hier worden gedacht aan gedragsdeskundigen, deskundigen op het gebied van leermoeilijkheden of fysieke problemen, specialisten op het gebied van hoogbegaafdheid, een medewerker van CJG (Centrum voor Jeugd en Gezin) of schoolmaatschappelijk werk.

De vervolgstap is afhankelijk van welke afspraken binnen het ondersteuningsteam zijn gemaakt: Zijn de doelen haalbaar binnen de basisondersteuning van de eigen school (en wat is daar verder voor nodig, bijvoorbeeld een extra observatie of nader onderzoek)? Als dit het geval is, bepaalt het ondersteuningsteam op welk moment er geëvalueerd wordt. Is er om de doelen te bereiken extra ondersteuning van deskundigen of extra budget nodig, dan vraagt het ondersteuningsteam een arrangement aan bij het ondersteuningsteam van de scholengroep.

#### Stap 5a - Arrangement vanuit de scholengroep

De scholengroep heeft vanuit het samenwerkingsverband de beschikking over financiële middelen die aangewend kunnen worden voor extra ondersteuning (die de basisondersteuning overstijgt) aan

de reguliere basisschool. Er wordt een arrangement op maat samengesteld. Van het budget dat de school voor het arrangement ontvangt, organiseert zij het betreffende arrangement. Hierbij maakt zij, indien nodig, gebruik van een team van deskundigen die inzetbaar zijn voor de uitvoering van daadwerkelijke hulp. Zij worden betrokken op het moment dat duidelijk is welke ondersteuning geleverd moet worden.

Stap 5b - Ontwikkelingsperspectief bij arrangement

Iedere school moet in staat zijn een ontwikkelingsperspectief op te stellen. Een ontwikkelingsperspectief is verplicht op het moment dat de school een arrangement bij de scholengroep aanvraagt. Bij de vraag wanneer een ontwikkelingsperspectief verder nuttig en wenselijk is, zijn onderstaande uitgangspunten leidend:

De situatie waarin een leerling gedrag laat zien waardoor zijn eigen ontwikkeling en het functioneren van de groep structureel verstoord dreigt te worden

De wenselijkheid van het opstellen van een ontwikkelingsperspectief bij leerlingen waarvan uitstroom op het niveau van groep 8 niet haalbaar lijkt en/of die als gevolg van extra ondersteuningsvragen (leren, werkhouding, sociaal emotioneel functioneren) de vooraf gestelde doelen herhaaldelijk niet behalen (cognitief, sociaal emotioneel of anderszins). Bij jonge leerlingen vormt het reguliere aanbod altijd de basis, aangezien hun ontwikkeling nog grillig verloopt. Het uitgangspunt is: eerst intensiveren (intensievere begeleiding), dan compenseren (hulpmiddelen aanbieden), dan dispensereren (eindoelen bijstellen)

De beargumenteerde vraag van ouders tot het opstellen van een ontwikkelingsperspectief

Stap 5c - Bezwaar

Indien ouders en school het structureel niet eens worden over de te organiseren ondersteuning voor een leerling, is het mogelijk om bij het samenwerkingsverband bezwaar aan te tekenen. Hiertoe organiseert het samenwerkingsverband een adviescommissie voor bezwaarschriften (zie regelingen).

Stap 6a-Toelaatbaarheidsverklaring door Commissie Toelating Onderwijsvoorziening (CTO)

Op het moment dat duidelijk is dat aan de ondersteuningsbehoefte van een leerling het best tegemoet kan worden gekomen in het speciaal (basis)onderwijs, kan het ondersteuningsteam van de basisschool of het ondersteuningsteam van de scholengroep adviseren een aanvraag in te dienen bij de CTO tot toelating tot één van de specialistische dieptevoorzieningen van het samenwerkingsverband. De school zal dan in overleg met de ouders een aanvraag indienen bij de CTO.

Stap 7- Evaluatie

Een essentieel onderdeel van handelingsgericht werken betreft een cyclische werkwijze. Het is daarom van groot belang dat, voordat extra zorg of een arrangement daadwerkelijk start, er afspraken worden gemaakt over evaluatie. De evaluatie wordt cyclisch ingericht en de opbrengsten worden opgenomen in het leerlingendossier en gebruikt als input voor het eventueel vormgeven van een ander of vervolgarangement of het beoordelen van mogelijke terugplaatsing. Hiernaast is de constante evaluatie van alle stappen in het proces noodzakelijk om de kwaliteit te waarborgen.

### Samenwerking met ouders bij de ondersteuning

Onze school werkt samen met ouders.

De taak om ouders te betrekken bij de ondersteuning ligt bij de:

- Leraar / mentor
- Intern begeleider
- Directie, team- of afdelingsleider

## **Toelichting op de samenwerking met ouders**

Succesvol onderwijs van betekenis bieden doe je samen. Daarom zien wij leerkrachten, schoolpersoneel, ouders en kinderen als één team dat in harmonie, open communicatie en respect met elkaar optrekt. We zijn immers samen verantwoordelijk voor de groei en ontwikkeling van het kind. Het samenzijn maken we graag wekelijks tastbaar tijdens de weekopening en stimuleren we door schoolactiviteiten en een gezellige sfeer op het schoolplein.

Samenwerking tussen ouders en leerkrachten bevordert de ontwikkeling van kinderen. Daarom voeren wij een actief ouderbetrokkenheid beleid om die samenwerking inhoud en vorm te geven.

Uitgangspunten voor onze ouderbetrokkenheid zijn:

- De samenwerking is altijd gericht op de ontwikkeling van het kind
- Professionele kennis van het onderwijs en kennis over het kind worden samengebracht
- Thuis gaat het leren door
- Samenwerking tussen ouders en schoolteam levert nieuwe ideeën op om kinderen te laten leren.

## **Ondersteuningsteam**

Onze school werkt met een ondersteuningsteam. Een ondersteuningsteam is een deskundig team dat bij elkaar komt om leerlingen te bespreken die extra ondersteuning nodig hebben.

Ons ondersteuningsteam bestaat in ieder geval uit de:

- Leraar / mentor
- Intern begeleider
- Directie, team- of afdelingsleider
- Gedragsspecialist / orthopedagoog

Ons ondersteuningsteam komt minimaal 3 keer per jaar bij elkaar.

## **Aanmeldproces**

Wanneer een leerling wordt aangemeld bij onze school wordt altijd onderzocht wat zijn/haar extra onderwijs- en/of ondersteuningsbehoeften zijn voordat de leerling ingeschreven wordt op school.

Wanneer de school niet kan voldoen aan de onderwijs- en/of ondersteuningsbehoefte van een leerling wordt er gezocht naar een passende plek.

Bij leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften vindt warme overdracht plaats met de voorschoolse voorziening of de vorige school.

De verantwoordelijkheid voor het aanmeldproces ligt bij:

- Intern begeleider
- Directie

## **Toelichting op het aanmeldproces**

Tot de basisschool mogen worden toegelaten kinderen die de leeftijd van 4 jaar hebben bereikt. Om te kunnen wennen, mogen kinderen voor hun vierde verjaardag 3 ochtenden op school komen om kennis te kunnen maken met alles wat er op school gebeurt.

In de maand juli laten wij geen leerlingen toe. Voor de maanden december en juni overleggen we met ouders over toelating in deze maanden. Dit in verband met de onrust in die periode waardoor opvang van nieuwe kinderen niet optimaal kan zijn.



De leerplicht vangt aan op de eerste schooldag van de maand volgend op die, waarin het kind de leeftijd van 5 jaar bereikt. De leerlingen moeten de school verlaten aan het einde van het schooljaar waarin zij de leeftijd van 14 jaar hebben bereikt.

Aan de eerste schooldag gaan een paar dingen vooraf:

- Kennismakingsgesprek met directie en evt. identiteitscommissie
- Na aanmelding krijgt u van de leerkracht een uitnodiging voor het kind om, in overleg, een aantal ochtenden te komen meedoen
- Na een paar weken zal er een oudergesprek plaatsvinden

Voor de leerlingen die op latere leeftijd op school komen, wordt er ook eerst een gesprek gepland met de directeur en evt. leden van de Werkgroep Identiteit op school. Indien het kind van een andere basisschool komt, wordt er eerst contact gezocht met de vorige basisschool. Vervolgens vindt er een vervolgesprek plaats met de ouders en de directeur. De intern begeleider zal de zorg bespreken met de intern begeleider van de vorige school. Indien het kind bij ons op school kan worden geplaatst, zal de directeur in overleg met de groepsleerkracht contact opnemen met de ouder voor de plaatsing.

Voor leerlingen met extra zorg wordt de aanvraag om op school geplaatst te worden per geval bekeken.

## 4.2 Samenwerking met kern- en ketenpartners

### Onderwijssector

Onderstaande lijst laat zien met welke onderwijssectoren onze school samenwerkt.

Onderwijssector
Voorschool (ko)
Regulier basisonderwijs (bao)
Voortgezet speciaal onderwijs (vso)
Middelbaar beroepsonderwijs (mbo)

### Keten- / Kernpartner

Onderstaande lijst laat zien met welke partners onze school samenwerkt. Deze partnerorganisaties bieden gespecialiseerde ondersteuning of hulp in en rond de thuissituatie, voor opvoeding, gezondheid of veiligheid. Deze samenwerkingsrelaties bepalen mede in hoeverre de school in staat is om ondersteuning af te stemmen met overige hulp.

Keten-/kernpartner
Begeleider passend onderwijs van het SWV
Centrum Jeugd en gezin (CJG)
GGZ / Jeugd-GGZ
Jeugdgezondheidszorg (JGZ)
Jeugdhulpverlening
Leerplichtambtenaar
Lokale overheid/gemeente
Schoolmaatschappelijk werk / gezinswerker

Andere keten-/kernpartners
leerplicht
inspecteur

### Toelichting samenwerking

Indien nodig weten we elkaar steeds beter te vinden.

## 5. Planvorming en cyclisch werken

In dit hoofdstuk is beschreven hoe we binnen onze school de ondersteuning borgen door cyclisch werken in een PDCA-cyclus.

### 5.1 Schoolondersteuningsprofiel (SOP)

In dit schoolondersteuningsprofiel (SOP) legt onze school vast welke ondersteuning de school kan bieden aan leerlingen die dat nodig hebben. Ook staat hierin welke ambities de school heeft voor de toekomst.

Het SOP van onze school wordt jaarlijks geëvalueerd en geactualiseerd.

De Directie, team- of afdelingsleider is verantwoordelijk voor de actualisatie.

#### **Hoe houdt onze school het SOP bij?**

We vullen jaarlijks een nieuwe POS in. Deze wordt besproken met het bestuur van het samenwerkingsverband en met de directeur en intern begeleider van De Lichtlijn. Daarnaast wordt dit document besproken binnen het bestuur van LEV-WN.

#### **Hoe houdt onze school bij of doelen uit het SOP worden gerealiseerd?**

Binnen het management team staat het SOP minimaal 2x per jaar op de agenda. In de halfjaarlijkse rapportages voor het bestuur verantwoorden wij onze doelen uit het SOP.

### 5.2 Ontwikkelingsperspectiefplannen (OPP)

Voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, stelt onze school een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) op. Hierin staan de onderwijsdoelen en ondersteuning beschreven.

De OPP's van onze leerlingen worden jaarlijks geëvalueerd en geactualiseerd.

## 6. Bijlage

### Overzicht specialisten

In dit hoofdstuk vind je een overzicht van alle specialisten met de bijbehorende definitie die gehanteerd wordt in de vragenlijst van Perspectief op School.

Specialist	Definitie
Beeldcoach en/of video-interactie-begeleider	Een deskundige die is bedoeld om leraargedrag te verbeteren door middel van persoonlijke begeleiding of het bespreken van video opnamen.
Begeleider passend onderwijs	De begeleider passend onderwijs richt zich op het leerproces en de ondersteuningsvragen van leerlingen en leraren.
Dyscalculiespecialist	Een dyscalculiespecialist is een deskundige in het signaleren van dyscalculie bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Dyslexiespecialist	Een dyslexiespecialist is een deskundige in het signaleren van dyslexie bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Fysiek specialist (zoals motorisch remedial teacher)	Een deskundige die extra onderwijshulp verleent in het kader van de bewegingsopvoeding. Zij richten zich op de ontwikkeling van het bewegingsgedrag van het kind.
Gedrag / sociale vaardigheden specialist	Een sova-specialist is een deskundige die helpt in de ontwikkeling van vaardigheden die betrekking hebben op de omgang met anderen. Bij sociale vaardigheden horen onder andere: inzicht hebben in de ander, goed kunnen luisteren, aandacht hebben voor andermans gevoelens en conflicten oplossen.
Jonge kind specialist	Een deskundige die zich heeft gespecialiseerd in de ontwikkeling en behoeften van het jonge kind.
Logopedist	Een logopedist in het onderwijs is een paramedicus die preventie, zorg, training en advies biedt met betrekking tot de primaire mondfuncties (zuigen, slikken en kauwen), het gehoor, de stem, de taal en de spraak.
Meer- en hoogbegaafdheid specialist	Een deskundige in het begeleiden van leerlingen met een aanleg om tot uitzonderlijke prestaties te komen.
Minder- en laagbegaafdheid specialist	Een deskundige die zich bezig houdt met leerlingen die minder dan gemiddeld begaafd zijn.
NT2-specialist	Een specialist op het gebied van Nederlandse taalverwerving voor leerlingen met een anderstalige achtergrond.
Ondersteuningsadviseur / gedragswetenschapper	De ondersteuningsadviseur kenmerkt zich als een gedragswetenschapper met brede kennis van de school, die bijdraagt aan de ontwikkeling van leerlingen met gedragsproblemen. Zij coachen hierin vaak leraren, ambulante begeleiders en anderen. Veelal is dit een psycholoog of orthopedagoog.
Orthopedagoog	De orthopedagoog maakt voor mensen met ontwikkelings, leer- en gedragsproblemen een behandel- en begeleidingsplan dat hun situatie kan verbeteren. Zodoende probeert de orthopedagoog ervoor te zorgen dat zij de hulp krijgen die het beste bij hun karakter en problemen aansluit, met als doel hun ontwikkeling te optimaliseren en hun

	participatiekansen te maximaliseren. Orthopedagogiek is dus een specialisatie in het wetenschappelijk onderwijs.
Psycholoog	Een psycholoog is een professioneel deskundige in de psychologie, de wetenschap die zich bezighoudt met het innerlijk leven (kennen, voelen en streven) en het gedrag van de mens.
Reken-/wiskunde-specialist	Een reken- en wiskundespecialist is een deskundige in het signaleren van reken- en wiskunde problemen bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Taal-/leesspecialist	Een taal- en leesspecialist is een deskundige in het signaleren van taal- en leesproblemen bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Interne begeleiding	Een deskundige die zich bezig houdt met coördinerende, begeleidende en innoverende taken op school.
Leerlingbegeleiding	Een deskundige die leerlingen met problemen bijstaat, adviseert of doorverwijst.
Remedial teaching	Een deskundige die hulp verleent aan leerlingen met leerproblemen of gedragsstoornissen (zoals faalangst).
Zorgcoördinatie	Een deskundige die zich bezig houdt met coördinerende, begeleidende en innoverende taken op school.